

інвалідністю, психоневрологічних інтернатів з дев'яти областей (зокрема з Донецької, Харківської, Луганської, Житомирської та Київської областей і міста Києва). Переважна більшість мешканок були переміщені у відповідні заклади в інші області, де не відбувалися активні бойові дії, а близько двохсот людей – у відповідні заклади за кордоном [3].

Війна – надскладне випробування для країни, але Україна проходить його з честю, дбаючи за усіх своїх громадян!

ЛІТЕРАТУРА

1. Літні люди та люди з інвалідністю зможуть під час війни отримати соціальні послуги екстрено, протягом 1 дня лише на підставі заяви. Міністерство соціальної політики: веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/21808.html>.
2. Про організацію паліативної та хоспісної допомоги : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 31.10.2011 №733.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0733282-11#Text>.
3. Соціальний захист і війна в Україні (24 лютого – 30 квітня 2022). Cedoss: веб-сайт. URL: <https://cedos.org.ua/researches/soczialnyj-zahyst-i-vijna-v-ukrayini-24-lyutogo-30-kvitnya-2022/>.

УДК 159.96

Сушко А. С.

*студентка 2 курсу спеціальності 053 Психологія,
Західноукраїнський національний університет*

Бугерко Я.М.

*к.психол.н., доцент кафедри психології та соціальної роботи,
Західноукраїнський національний університет*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ситуація, яку переживає Україна, виходить за межі звичайного нормального людського досвіду. Вона спричинила значне порушення життєдіяльності людей, шкоду їх здоров'ю, великі людські втрати, значні матеріальні збитки тощо. Все це вкрай негативно позначається на кожній родині. Одні сім'ї були вимушені залишити домівку та переживають кризу, пов'язану з втратами не лише матеріальними, але і соціальними. Інші родини переживають втрату близької людини. Так чи інакше в Україні не залишилося практично жодної відстороненої від конфлікту особи.

Психічне травмування у людей, що пережили надзвичайні події, має різну глибину і складність. Це залежить від багатьох факторів таких як: вік постраждалого, ступінь причетності до надзвичайної події (свідок, учасник, постраждалий і т.п.), життєвий і професійний досвід, психоемоційний статус та вміння володіти своїми емоційними станами, наявність або відсутність підтримки з боку найближчого соціального оточення тощо [2, 11].

Нинішні події у тій чи іншій мірі впливають на кожного, проте спектр можливих реакцій і емоцій вельми широкий. Багато хто відчуває себе враженим, вибитим з колії або не розуміє, що відбувається. Люди відчувають страх або тривогу, можуть впасти в заціпеніння або апатію. Деякі проявляють слабкі реакції, інші – важчі. Проте можливості пристосування (психологічні, фізіологічні, соціальні) до таких умов рано чи пізно вичерпуються, що сприяє зростанню посттравматичних стресових розладів (ПТСР) [1, 15].

На те, як реагує людина, впливає багато факторів, у тому числі: характер і тяжкість пережитої події; перенесені травмуючі події в минулому; наявність сторонньої підтримки в житті; фізичне здоров'я; наявність у людини або в її родині розладів психічного здоров'я (у тому числі в минулому); культурні корені і традиції; вік. У кожного є свої сили і можливості, які допомагають впоратися з життєвими проблемами. Разом з цим, як показує досвід, люди, які вважають, що їм надали хорошу соціальну підтримку, після кризи краще справляються з труднощами, ніж ті, хто вважає, що їм допомогли недостатньо. Тому так важливо надання коректної першої допомоги у надзвичайних ситуаціях.

Перша психологічна допомога (ППД) – це сукупність заходів загальнолюдської підтримки та практичної допомоги ближнім, які відчувають страждання і потребу. Вона може надаватися не лише професійним психологом, а й іншим спеціалістом, людиною, котра знайома з правилами надання ППД. Зауважимо, що зазначений вид допомоги – це не професійне психологічне консультування, оскільки не передбачає детального обговорення, аналізу чи встановлення хронології та суті подій, які викликали стан дистресу [1, 16-17]. Не кожна людина, яка пережила кризову подію, потребує ППД або прагне її отримати, а тому не потрібно нав'язувати допомогу тим, хто її не бажає, однак завжди треба бути з тими, хто, можливо, захоче отримати підтримку.

В сучасних умовах війни нерідко виникають ситуації, коли люди потребують значно серйознішої допомоги, ніж первинна, а тому ті, хто надають ППД, повинні чітко усвідомлювати межі власних можливостей та звертатися за допомогою до професіоналів – медичних працівників, психологів,

представників соціальних служб, органів місцевого самоврядування або громадських організацій, присутніх на місці події [3].

Варто зазначити, що люди можуть потребувати допомоги та підтримки протягом тривалого часу після кризової події, ППД призначена для підтримки тих, хто щойно від неї постраждав. Її надають, коли вперше встановлюють контакт з людиною, яка перебуває у стані дистресу. Зазвичай це відбувається під час або відразу після події, але іноді – через кілька днів або тижнів, в залежності від того, як довго тривала подія і наскільки травмуючою вона була [3].

Першу психологічну допомогу можна надавати у будь-якому порівняно безпечному місці – безпосередньо на місці події, якщо мова йде про окремий нещасний випадок, або в місцях надання допомоги постраждалим, наприклад, в медичних установах, притулках і таборах переселенців, школах, пунктах.

УДК: 159.9

Ягла О.М.

*студентка 3 курсу спеціальності 053 Психологія,
Західноукраїнський національний університет*

Бригадир М.Б.

*к.психол.н., доцент кафедри психології та соціальної роботи,
Західноукраїнський національний університет*

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ ПІД ЧАС ВІЙНИ

У ХХІ столітті перед Україною постало низка випробувань, основним з яких є війна, яка негативно впливає не лише на емоційний стан, але й на усі аспекти життя. Особливу увагу під час війни варто звернути на дітей, адже вони інакше сприймають та переживають травму, на відміну від дорослих і є вразливою категорією населення.

Для психологічної кризової допомоги дітям, які постраждали під час воєнних дій, потрібно робити і говорити наступне:

1. Підтримувати перебування в сім'ї:

- по можливості не відлучати дітей від батьків чи близьких родичів;
- якщо діти самі, то не треба ні в якому разі залишати їх наодинці, вони мають відчувати опору з боку дорослих і що вони не є самі.

2. Забезпечити безпеку:

- якомога більше дистанціювати дитину від трагічних сцен, насилля, смертей;